

Forfatter: Dyre, Peder Christiernsen

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Dyre, Peder Christiernsen (1559-11-10)

Citation: Dyre, Peder Christiernsen: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Dyre, Peder Christiernsen (1559-11-10)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 669. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010522.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

[Krogen. 10. November 1559.]

Peder Christiensen [Dyre] til Mogens Gyldenstjerne.

Beder atter om Lempelser i Fængslet og om at flyttes til et andet Sted i Landet. Han lover Mogens Gyldenstjerne en Gaard, hvis han vil støtte ham, og sender ham en Fortegnelse over Hjelmsø Gaard og Gods.

Kerre her Mons, der som ath y fornøme, ath der staa ingen raad till, ath myn herre will forbarne segh her ouer, saa ath thene myn sagh kan saa gaa for segh, da beder iegh ether for Gudz skyll, athi wille forhandle myn sagh saa, ath iegh mote faa eth gaat skorsten kamer oc ill oc lyus oc ij karlle, som mote tage vare paa meg, oc ieg maate købe, huad meg behoff hagde, for myn egen penge oc mote blyue forløst her fran oc till en anden sted her y landet, som iegh kunde faa øll oc mad till skellighed. Oc ieg vill gyue kongelige maiestat mith breff, ath der som der fyndis suigh y mod hans naade enthen lønlig eller obenbare eller modh nogen, tha vill ieg haue forbriot bode lifff och godz. Doch saa iegh helst, ath det bleue ved then anden handell, som før bemelt er, om der stode raad till, oc athi ville handlle saa, ath mit folck mote stundom y fagedens neruelse(!) kome y tall met meg om myn handel, oc huad der fatis; thy iegh har icke slecht oc wener, som kand bestile for meg. Gud beyre meg saa sant, kand ieg icke faa beyre kor, da beder iegh ether for Gudz skyld, athy wylle her ys. 670 rame mit beste, oc vill ieg end doch gøre ether fordell der fore, saa athi skulle megh betacke, saa at ieg vill gyue ether en gord paa iij pd. korn till euerdelig eye. Kerre her Mons, ramer nw mith gaffn och beste, som myn gode thro och loue er nw till ether, oc tuiller inthet paa, som skreuet oc sagt er, oc skall bode Gud och alt gaat folck beløne ether oc alle ethers bode her y verden oc syden y den euige glede. Amen. Kerre her Mons, gør ether beste paa thene første handell, ath ieg mote komme aff landet oc y rolighed; det vor mit beste for stort had oc auindh skyll, som y kan vell sell besine met dem y den egen, som ieg y bor. Oc skriuer ieg ether her ith register paa, huad bønderne skylle, och huad de staa vde for, athi rame mit beste for Gudz naffn skyll oc for then store tro, ieg har nu til ether.

Kerre her Mogens, forlader meg icke nw y dene nød, oc gør for Gudz skyl, oc icke fortencker meg, at iegh saa dristig forlader meg til ether, thi ieg bekender vel ath haue fortørnet ether des ver. Gyuer meg venscaff for Iesu, Gudz søn, skyll, som tillgaff syne skyllener paa korset, oc staa meg nw y far sted; thi ieg har jnge slecht eller byr, som meg vill hyelpe. Gud skal løne ether oc alle ethers børn, oc blyuer ieg aldri glad, før end ieg faar nu en besken fra ether, huad y veil for Gudz skyll gøre. Och ville ieg gerne skriue fru Annel) till, nw sagde Frantz ¹⁾ for meg, at hun er icke hyeme, alt om same hyelp oc trøst hos Gud och eder, oc ieg ved vist, at hun halp meg till gode; thi ieg will gøre altyngest effter eders och hennes villie oc begering, oc byude meg suar till for Gudz skyll. Oc ser min fatig søstersøn 2) til gode och mit gord oc godz, saa ath mit folck mote kome til meg oc verre bud mellem ether oc meg, huad behoff giordes, ind til Gud oc y ville gørets. 671 beyre. Den Gud, som har altingest y vol oc macht, skal veil beløne ether, oc alt det, ieg formaa, skall verre oc korne ether till gode, paa det athi nu hyelpe ville. Kerre her Mons, om der er nogen, som ber mis feyll paa, ath iegh skulle fortryde noget enthen lønlig eller obenbare, før ieg droge aff landet, da beder ieg ether gerne, athi ville tage Eskel Gøye til ether oc sig dem god der fore, at ieg det aldry gøre vill, saa sant hyelpe meg Gud. Oc ieg vill holle ether skadis løs ved alt mit godz oc hals fortabelse oc ved min himeriges part; merre oc støre har ieg icke. Kerre her Mons, gør for Gudz skyl, oc ramer nu mit beste, oc skriuer Frantz til om all tyngest, oc at ieg mote vnder tyden skryue ether oc fru Anne till, naar ieg det hagde behoff. Gud befaler ieg ether, oc forlader meg, at ieg saa meget bemøder ether; thi ieg ved ingen husualse vden hos Gud oc ethær.

(Mogens Gyldenstjernes Randbemærkninger:)

1) Ane. 2) Sustersøn.

Bilag.

Hyelmsø gord ¹⁾ er bygd aff ij bønder gorde.

Item den første skyller iij pd. byg, jt pd. ru, j f. smør, en bol galt, j lødie marck, j faar, j lam, ij ges, iij høns, gesterj iij tr haffre, langille ij, xx eg, fornød.

Jtem den anden ij pd. byg, j f. smør, en bolsie (!), j lam, j gos, ij høns, ix p penge gesteri, i xx eg, fornød.

Døc(!) en en iord paa it pd. korn, kalles Trøgør.

Her forvden er ij enmercke Fodztoffte oc Kolund, oc lyger doc en skou til gorden, er m daller verd, en mercker for vden oc saa tho dame, ieg har lat graue, for vden de iij sør, Raasø oc Krogsø ²⁾).

s. 672

Item Lille Nils gord ij pd. byg, j bolsuin, j p grot, ij høns.

Per Trolsens gord it pd. byg, it pd. ru, j frsmør, j bolsuin, j β grot, høns, gos, lam, xx eg, gesteri j β grot.

Jtem Iep Henigsen lige saa meget.

Item Anders Monsens gord, liger meste part jordh til gorden oc skyller lige saa meget.

Jtem i Tyber maglle ¹⁾) Hans Tursen ij pd. byg, i β grot, ii høns.

Item it pengs hus ij β grot.

Item y Tyber lille ²⁾) Iep Lørensen iij pd. byg, iii β grot met ander beder.

Item Mons y Orderup ³⁾) ij pd. byg, j fr smør met andre beder, iij β grot.

Item j Skallerop ⁴⁾), Iep y bor, skyller ij pd. byg, ij β grot, j fet suin.

Jtem i Sandby ⁵⁾) Iep Henengsen j pd. byg, i β grot.

Item y Vetersløff ⁶⁾) ij pd. byg, ij β grot.

Item y Huse Heretstrop ⁷⁾) iij gorde, den en j te smør, en anden skyller ij β grot, oc er saa god y marck oc by som en hal te smør, en anden saa god som j fj. smør, den tredie lige saa.

Item y Mullerop ⁸⁾) Iep Tuesen iij pd. byg, iij β grot, vi tr haffre.

Item Christen ludes gord ij pd. byg, iij tr haffre, ii β grot.

Item lens Mortensen iii pd. byg, iij β grot, vi tr haffre.

Item y Drøsleber en gord, lens Tomesen ybor, skylers. 673 iij pd. korn, iiii β grot, viij tr. haffre, en en gord jbidem it pd. korn.

Jtem her paa er ieg Klaus Daa it m daller skylig.

Jtem Sten Bille vi c, der har han ij gorde i pant, skiller v pd. korn.

Jtem Eyller Krause v c daller, derfor har han ij gord, skyller iij pd. korn, oc Krolund.

Jtem Christoffer Hansen i c daller.

Jtem Sten Rosenspar xxxxxv daller, derfor har han en gord, skyller ij pd. korn.

Summa ijm iijc oc v daller.

Myn part aff det godz oc eyendom y Fyn, som ieg vil vnde ether, om dene handel gaar for seg, er vel iij m daller verd oc beyre.

Kerre her Mons, will y nw hyelp for den død, Gud tolde, tha skall y strax faa eyendom her paa oc forvaring paa alth det andeth, som ieg har skreuet ether till; thy meg tyen inthet vden kircken oc badstuen her effter.

Kerre her Mons, ramer nw mit beste for den død, Gud tolde. Y skall aldry rame mith gaffn saa ryngge til en huid, at det skall y gaffne ether oc ethers børn j gylden y steden ygen. Oc der som y fynde nogen ryncker eller argelyst anderledis, end som skreuet er, tha vil ieg aldri begere hyelp aff ether eller nogen erlig mandh oc icke ske løcke huercke aff Gud eller menesken met det skell och forord, som forskreuet staar, athy det saa kunde fly. Gud befall ieg ether, oc for Gudz skyll tager meg icke til møstøcke, thi nøden er stor oc sorgen end støre, oc ieg ved ingen hyelp vden Gud oc ether nw. Der som y nu icke vil forbarme ether oc staa trolig by, da er ieg forlat aff all verden oc all verdens meniske. Oc y huad handell y gøre hos myn herre oc konge, det skall ieg holle oc icke gør ether ordløs; thi myn here er inthet bot der met, ath ieg kan saa omkome y saadan nødh.